

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

- Ordförande Nils Duwähl (DHR)
- Ledamöter Gunilla Antemar (FRS/Neuro)
Micaela Kedhammar (Attention/FRS)
Gunnar Sandström (SRF)
Niklas Bjurström (FRS/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm)
Christer Jerström (ÅSS)
- Tjänstemän Veronica Wolgast Carstorp, socialförvaltningen
Jonna Hermansson, äldreförvaltningen
Håkan Andersson, överförmyndarnämnden
Åsa Hellström, socialförvaltningen
Malin Falk Langton, socialförvaltningen
Marie Björkman, äldreförvaltningen
Emma Fredriksson, socialförvaltningen
Lisa Gagnerud, socialförvaltningen
Therese Englund, socialförvaltningen
- Frånvarande Elsa Brunemalm (SDF)
- Justerare Nils Duwähl (DHR)
Niklas Bjurström (FRS/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm)
- Sekreterare Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 13 mars 2025 klockan 14:00-16:00.

Förmöte för rådets ledamöter och ordförande startade klockan 13:30.

Plats:

Digitalt via Zoom X

Bilagor

Bilaga 1 – LSS/SoL-hälsan.pptx

Bilaga 2 – God och nära vård och omsorg.pptx

1. Godkännande av föredragningslistan

Den utsända dagordningen godkändes.

3. Val av justerare och tid för justering

Nils Duwähl och Niklas Bjurström utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 17 mars 2025.

3. Åsa Hellström (områdeschef hälso-och sjukvård, socialförvaltningen) och Malin Falk Langton (kvalitetsansvarig rehab, socialförvaltningen)

Gästar rådet för att berätta om LSS/SoL-hälsans grunduppdrag, screeningarbete samt stadens hälsofrämjande satsning.

Åsa Hellström och Malin Falk Langton visar ett bildspel (se bilaga 1).

Rådet anser att det är viktigt att följa upp samarbetet mellan vårdcentralerna och andra aktörer för att säkerställa långsiktig hållbarhet och undrar hur uppföljningen sker över tid och om konkreta resultat mäts.

Vidare framhålls att undernäring är en central fråga och rådet undrar hur detta hanteras i de insatser som erbjuds, samt om dess påverkan analyseras tillräckligt, särskilt med tanke på privatekonomins roll i hälsosituationen.

Slutligen poängterar rådet att tandvårdsstödet är avgörande för att möta behoven hos äldre och personer med stort tandvårdsbehov, och undrar om insatserna är tillräckliga och om en noggrann utvärdering görs för att säkerställa att alla behov täcks.

Åsa Hellström och Malin Falk Langton svarar att samarbetet mellan vårdcentralerna och andra aktörer följs upp kontinuerligt genom regelbundna möten och utvärderingar. De förklarar att resultat mäts genom specifika nyckeltal och målsättningar som är gemensamt överenskomna, vilket gör att utvecklingen kan följas noggrant.

När det gäller undernäring påpekar de att detta är en prioriterad fråga inom äldrevården och att det finns ett strukturerat arbetssätt för att identifiera och åtgärda detta. De påpekar också att privatekonomisk situation inte får förhindra tillgången till de insatser som behövs och att flera stödinsatser är på plats för att ta hand om undernäring och andra sociala riskfaktorer.

Angående tandvård upplyser Åsa och Malin att det finns särskilda åtgärder för personer med stort behov, och att det pågår en utvärdering av tandvårdsstödet för att säkerställa att alla äldre och behövande får tillgång till de tjänster de behöver.

Rådet tackar Åsa Hellström och Malin Falk Langton för att de kom och gästade rådet.

4. Marie Björkman (strateg, äldreförvaltningen) och Emma Fredriksson (utredare, socialförvaltningen)

Gästar rådet för att berätta om vad som är på gång inom God och nära vård och omsorg och om arbetet i referensgruppen.

Emma Fredriksson och Marie Björkman visar ett bildspel (se bilaga 2).

Rådet undrar över de pågående förändringarna och utvecklingen inom samarbetet mellan kommun och region, särskilt i relation till äldreomsorgen och de nya direktiven för statsbidrag. De efterfrågar tydlighet i de samverkansstrukturer som formas och uttrycker en önskan om att säkerställa att samverkan kring individuella vårdplaner och övergången mellan olika vårdnivåer fungerar optimalt.

Rådet uttrycker också oro för de juridiska gränsdragningsfrågorna, exempelvis kring vad som ska räknas som egenvård och när ansvaret övergår från kommun till region. Dessutom önskar de att det ska bli större tydlighet och samordning kring de olika funktionerna som ansvarar för vården och omsorgen, och att den samverkan som sker på läns- och kommunnivå verkligen kommer den enskilda individen till godo.

Rådet påpekar också vikten av att säkerställa att de förväntade förändringarna i statsbidragen inte medför att samverkan försvåras eller att ansvarsområden blir otydliga.

Marie Björkman och Emma Fredriksson svarar att mycket av arbetet under 2024 har handlat om att forma och utveckla olika samverkansstrukturer både inom staden och på regional nivå.

De förklarar att stadsdelarna har varierande tillvägagångssätt, vissa har etablerat egna strukturer för samverkan medan andra arbetar inom ordinarie strukturer.

De belyser också att det har pågått arbete för att identifiera vilka samverkansforum som fungerar väl och vilka som behöver utvecklas, med särskilt fokus på samverkan med regionen.

De informerar om att en av de största utmaningarna handlar om att säkerställa en enhetlig förståelse av egenvårdsbegreppet mellan huvudmännen.

När det gäller statsbidragen för 2025 betonar de att det finns nya direktiv som fokuserar på primärvårdens roll och att Stockholm stad får samma nivå av finansiering som föregående år, men att det kan finnas behov av att justera arbetet utifrån de nya reglerna.

Emma Fredriksson tillägger att arbetet med psykisk hälsa och suicidprevention, liksom de specifika satsningarna på samverkan inom äldreomsorg och funktionsnedsättning, kommer att fortsätta vara en prioritet under de kommande åren, med särskilt fokus på att förbättra samverkan mellan de olika aktörerna för att säkerställa en helhetssyn på individens behov.

Rådet tackar Marie Björkman och Emma Fredriksson för att de kom och gästade rådet.

5. Genomgång av föregående protokoll

Rådet tackar för välskrivet protokoll.

- 5.1. Kvarstående frågor från föregående protokoll
angående nya journalsystemet som ska införas i
regionen

Protokollet läggs till handlingarna.

6. Överförmyndarnämnden

6.1. Föredragningslista överförmyndarnämnden 2025-03-20

6.1.9. Flerårsbudget

Rådet undrar över utvecklingen inom förvaltningen av professionella ställföreträdare och efterfrågar en uppdatering om hur långt man har kommit i rekryteringen av personal och i uppbyggnaden av verksamheten.

Rådet vill också förstå de specifika arbetsuppgifter som en professionell ställföreträdare har och om det finns tillräckliga resurser för att möta de olika behoven hos personer som är i behov av ställföreträdare. De påpekar också vikten av att säkerställa en bred kompetens hos de anställda för att kunna hantera komplexa ärenden, och de uttrycker uppskattning för stadens initiativ att övergå till professionella ställföreträdare, särskilt i fall där det förekommer långvarig och komplicerad förvaltning.

Rådet frågar även om det finns budgetutrymme för att anlita konsulter vid behov, särskilt när det gäller internationella ärenden som kan kräva spetskompetens.

Håkan Andersson svarar att förvaltningen har gjort framsteg i att bygga upp en enhet för professionella ställföreträdare, och det pågår ett kontinuerligt arbete med rekrytering för att möta behovet av fler ställföreträdare. Han förklarar att arbetsuppgifterna varierar beroende på ärendets komplexitet, men att en professionell ställföreträdare måste kunna hantera både ekonomiska och juridiska frågor samt säkerställa att individen får rätt vård och omsorg.

Håkan informerar också om att vissa ärenden är mycket komplexa och kan pågå under många år, vilket kräver en långsiktig och specialiserad insats. Han betonar att förvaltningen är väl rustad med juridisk kompetens, men att det finns behov av ytterligare spetskompetens, särskilt när det gäller internationella ärenden som kräver förståelse för olika länders lagstiftning. Han påpekar att det inte finns möjlighet att ta in externa konsulter på det här området, utan att de får förlita sig på sin interna kompetens för att hantera de ökande och komplicerade ärendena.

7. Äldrenämnden

7.1. Föredragningslista socialnämnden 2025-03-25

Rådet har inga kommentarer.

7.1.7. Äldreomsorgens årsrapport 2024

Rådet berättar att de inte fått denna utskickad.

Therese Englund meddelar att hon kommer att försöka skicka ut den igen.

7.1.8. Redovisning av ej verkställda beslut för 2024

Rådet har inga kommentarer.

7.1.9. Ansökan om medel Matlyftet 2025

Rådet undrar över hur arbetet med Matlyftet fortlöper, särskilt med fokus på äldreomsorgen och hur de statliga medlen för satsningen används.

Rådet vill också förstå mer om hur äldre och ofrivilligt ensamma individer identifieras, och om det finns någon specifik strategi för att nå ut till dessa grupper. De efterfrågar också information om hur stadsdelarna arbetar för att minska ofrivillig ensamhet bland äldre, samt hur uppsökande arbete och samarbete med beställarenheter och anhöriga ser ut.

Jonna Hermansson svarar att Matlyftet är en långsiktig satsning som fortsatt är en prioriterad fråga, även vid politiska skiften. Satsningen fokuserar på att förbättra måltiderna för äldre samt minska ofrivillig ensamhet, och det är en kombination av dessa faktorer som är det centrala för statens stöd. Hon förklarar vidare att stödmedlen går till verksamheter i egen regi, och fördelas beroende på andelen äldre i egen regi och verksamheternas storlek.

Jonna informerar också om att arbetet för att nå äldre och ofrivilligt ensamma individer är uppsökande och sker på olika sätt beroende på stadsdel. Det finns ett mörkertal, men man arbetar aktivt med samtal, träffpunkter och informationsspridning för att nå de äldre, ofta i nära samarbete med beställarenheter och anhöriga. Samtidigt lyfter hon att det är en högaktuell fråga inom äldreomsorgen och att det finns en pågående insats för att förbättra situationen.

7.1.12. Redovisning av ej verkställda beslut för 2024

Rådet har inga kommentarer.

8. Socialnämnden

8.1. Föredragningslista socialnämnden 2025-03-17

8.1.10. Patientsäkerhetsberättelse Gamlebo 2024

Rådet har inga kommentarer.

8.1.11. Patientsäkerhetsberättelse för LSS/SoL-hälsan Stockholms stad år 2024

Rådet har inga kommentarer.

8.1.12. Rapport över kartläggning av personer som lever i hemlöshet i Stockholms stad 25–26 september 2024

Rådet undrar över hur hemlöshet definieras, särskilt i situationer där någon bor hos en anhörig, exempelvis på en soffa, jämfört med att bo hos en släkting eller bekant.

Rådet påpekar att det i praktiken kan vara svårt att få stöd från stadsdelsnämnden för personer som inte är hemma boende enligt denna definition, då de anses ha någon form av tak över huvudet.

Dessutom undrar rådet om definitionerna i kartläggningen av hemlöshet överensstämmer med hur stadsdelarna faktiskt hanterar dessa situationer och om socialtjänsten har några riktlinjer för hur dessa fall ska bedömas.

Vidare lyfts även svårigheterna med att navigera i nätverket av anhöriga och vänner som kan vara i en svår position att tillhandahålla stöd, och frågan om hur socialtjänsten arbetar med att hantera dessa komplexa relationer.

Veronica Wolgast Carstorp svarar att socialtjänsten inte har några specifika krav på att anhöriga ska ta emot vuxna familjemedlemmar som inte har någonstans att bo, och att det inte går att tvinga någon att ställa upp. Socialtjänstens uppdrag är att ge stöd när en individ inte klarar av sin situation, men de har inte ansvar för att tillhandahålla bostäder, då socialtjänsten inte är en bostadsförmedling.

Vidare förklarar Veronica Wolgast Carstorp att personer som söker stöd på grund av brist på boende kan få hjälp för sina

andra problem, men om en person inte har en allvarlig beroendeproblematik eller liknande kan de få hjälp via andra boenden. När det gäller anhöriga som inte kan säga nej till att hjälpa, lyfter tjänstemännen att det finns stöd för anhöriga, såsom anhörigstöd, för att kunna sätta gränser och hantera svåra situationer.

8.1.17. Statistik över antal anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) samt polis

Rådet har inga kommentarer.

8.1.18. Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL)

Rådet har inga kommentarer.

9. Anmälningssärenden/Övrigt

9.1. Föranmäld fråga från en ledamot i rådet

Varför är det så att vissa stadsdelar inte tillämpar kommunfullmäktiges beslut om att ledsagningsbeslut kan gälla upp till tre år, och hur säkerställs rättssäkerhet och likställighet i hela staden?

Veronica Wolgast Carstorp svarar att det i Stockholms stad aldrig har funnits något beslut om att tillämpa schablonmässiga tidsbegränsningar för beslut inom LSS eller SoL, oavsett vilken insats det gäller. Hon förklarar att alla beslut om insatser ska motiveras noggrant med hänsyn till den enskildes situation och att tidsbegränsning av beslut är en bedömning som ska göras utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Tidsbegränsning får aldrig vara schablonmässig, och nämnden ska redovisa de överväganden som har gjorts gällande beslutets giltighetstid. Om beslutet förses med ett förbehåll, ska anledningen till detta motiveras.

Veronica förtydligar att om en stadsdel inte följer kommunfullmäktiges beslut, är det en fråga som bör tas upp med stadsdelsdirektören och vidare genom kommunstyrelsen, som har ansvar för uppföljning. Hon betonar att detta är en viktig fråga och att cheferna i chefsnätverken har blivit noggrannare med att aktivt ta ställning till beslutslängden och motivera sina beslut i varje enskilt ärende. I vissa fall genererar detta kortare beslut, medan det i andra fall kan bli längre eller tillsvidare.

Lisa Gagnerud informerar om att hon sammanställt innehållet för funktionshinderrådet för år 2025. Hon förklarar att det program som hon tagit fram kommer att skickas ut som bilaga till protokollet för att ge rådet en överblick (se bilaga 3).

Lisa Gagnerud förtydligar att hon har beaktat synpunkter från tidigare rådsmöten och inkluderat aktuella uppdrag och gemensamma strategiska frågor.

Therese Englund informerar om att nästa sammanträde är den 16 april och kommer att vara ett digitalt sammanträde. Lisa Gagnerud tillägger att de aktiviteter som tagits fram till socialnämndens verksamhetsplan kommer att följas upp nästa gång. Hon nämner också att nästa gång kommer Samlarteamet att bjudas in för att diskutera sitt arbete med att stödja personer med samlarsyndrom